

Referenční seznam

- Abate, H., Ferede, Y., & Mekonnen, Ch. (2022). Adherence to physical exercise recommendations among type 2 diabetes patients during the COVID-19 pandemic. *International Journal of Africa Nursing Sciences*, 16. doi:10.1016/j.ijans.2022.100407
- Adolfsson, P., Riddell, M. C., Taplin, C. E., Davis, E. A., Fournier, P. A., Annan, F. (2018). Exercise in children and adolescent with diabetes. *Pediatr Diabetes.*, 27, 205-226. doi:10.1111/pedi.12755
- Alberti, K. G. M. M., Zimmet, P., Shaw, J. (2006). Metabolic syndrome—a new world-wide definition. A Consensus Statement from the International Diabetes Federation. *Diabetic Medicine*, 23, 469–480. doi:10.1111/j.1464-5491.2006.01858.x
- Anděl, M. (2001). Diabetes mellitus a další poruchy metabolismu. 1. vydání, Praha: Galén., ISBN 80-7262-047-9
- Balducci, S., Iacobellis, G., Parisi, L. (2006). Exercise training can modify the natural history of diabetic peripheral neuropathy. *J Diabetes Complications*. 20(4), 216–23. doi: 10.1016/j.jdiacomp.2005.07.005
- Balducci, S., Zanuso, S., Cardelli, P. (2012). Effect of high- versus low-intensity supervised aerobic and resistance training on modifiable cardiovascular risk factors in type 2 diabetes; the Italian Diabetes and Exercise Study (IDES). *PLoS One*. 7(11), 249-297. doi: 10.1371/journal.pone.0049297
- Barkas, F., Milionis, H., Anastasiou, G., & Liberopoulos, E. (2021). Statins and PCSK9 inhibitors: What is their role in coronavirus disease 2019?. *Med Hypotheses*. 146:110452. doi: 10.1016/j.mehy.2020.110452
- Barrett-Connor, E. L., Cohn, A. D., Wingard, D. H. (2011). Why Is Diabetes Mellitus a Stronger Risk Factor for Fatal Ischemic Heart Disease in Women Than in Men?The Rancho Bernardo Study. *Jama*, 265(5), 627-631.
- Bartoš, V., Vaněk, I. (1990). Diabetes mellitus a transplantace pankreatu. Praha: Academia., ISBN 80-200-0146-8.
- Bělobrádková, J., Brázdová, L. (2006). Diabetes mellitus. Brno. Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, str. 10. ISBN 80-7013-446-1.
- Bloomgarden, Z. T. (2003). Cardiovascular disease and diabetes. *Diabetes Care*, 26 (1), 230–7. doi: 10.2337/diacare.26.1.230
- Botterman, P., Koppelwieserová, M. (2008). Můj problém cukrovka. 1. vyd. Praha: Olympia. ISBN 978-80-7376-090-8.

- Bohn, B., Herbst, A., Pfeifer, M. (2015). Impact of physical activity on glycemic control and prevalence of cardiovascular risk factors in adults with type 1 diabetes: A cross-sectional multicenter study of 18,028 patients. *Diabetes Care*, 38, 1536–43. doi: 10.2337/dc15-0030
- Bray, George, A. (2010). *The metabolic syndrome and obesity*. Berlin: Springer. EAN 97816173777860
- Bull, C. F., et al. (2020). World health Organization 2020 guidelines on physical activity and sedentary behaviour. *Br J Sports Med*. 54(24):1451-1462. doi: 10.1136/bjsports-2020-102955
- Carlson, S. A., Adams, E. K., Yang, Z., Fulton, J. E. (2018). Percentage of deaths associated with inadequate physical activity in the United States. *Prev Chronic Dis*, 15: E38, doi: 10.5888/pcd.18.170354
- Colberg, S. R., Sigal, R. J., Yardley, J. E. (2016). Physical activity/exercise and diabetes: A position statement of the American Diabetes Association. *Diabetes Care*, 39(11):2065–2079. doi: 10.2337/dc16-1728
- Češka, R., Štulc, R. (2022). *Interna*. 2. vydání. TRITON, 870 s. ISBN 978-80-7387-885-6.
Články: ockovacentrum.cz. 2021. Co konkrétně znamená vyhlášený stav pandemie [online]
Dostupné z: <https://www.ockovacentrum.cz/cz/co-znamena-stav-pandemie>.
- Dolina, J. (2009). *Civilizace a nemoci*. Praha: Futura. ISBN 978-80-86844-53-3.
- Eckert, K. (2012). Impact of physical activity and bodyweight on health-related quality of life in people with type 2 diabetes. *Diabetes Metab Syndr Obes*, 5:303-11. doi: 10.2147/DMSO.S34835
- Edelsberger, T. (2009). *Encyklopedie pro diabetiky*. Praha: Maxdorf. ISBN: 978-80-7345-9
- Erikson, K., Lindgarde, F. (1991). Prevention of type 2 (non-insulin-dependent) diabetes mellitus by diet and physical exercise. The 6- year Malmo feasibility study. *Diabetologia*, 34 (12): 891–8. doi: 10.1007/BF00400196
- Etzwiler, D., et al. (1994). *Příručka pro diabetiky. Jak dobře žít s cukrovkou*. 1. vyd. Ostrava: Sfinga, 337 s. ISBN 80-85491-72-9.
- Evropský parlament. 2022. *snesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2022 o dopadu onemocnění covid-19 na mladé lidi a sport* [online]. Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0045_CS.html
- Gami, A. S., Witt, J., Howard, D. E., Erwin, P. J., Gami, L. A., Somers, V. K., Montori, V. M. (2007). Metabolic Syndrome and Risk of Incident Cardiovascular Events and Death. A Systematic Review and Meta-Analysis of Longitudinal Studies. *J Am Coll Cardiol*, 49(4), 403-414. doi: 10.1016/j.jacc.2006.09.032

- Garber, C. E., Blissmer, B., Deschenes, M. R., Franklin, B. A., Lamonte, M. J., Lee, I. M., Nieman, D. C., Swain, D. P. (2011). American College of Sports Medicine position stand. Quantity and quality of exercise for developing and maintaining cardiorespiratory, musculoskeletal, and neuromotor fitness in apparently healthy adults: guidance for prescribing exercise. *Med Sci Sports Exerc*, 43(7):1334-59. doi: 10.1249/MSS.0b013e318213fefb
- Ghasemi, A., & Zahediasl, S. (2012). Normality tests for statistical analysis: a guide for non-statisticians. *International journal of endocrinology and metabolism*, 10(2), 486–489. doi: 10.5812/ijem.3505
- Goedecke, J. H., & Micklesfield, L. K. (2014). The effect of exercise on obesity, body fat distribution and risk for type 2 diabetes. *Med Sport Sci*, 60:82-93. doi: 10.1159/000357338.
- Gregg, E. W., Gerzoff, R. B., Caspersen, C. J., et al. (2003). Relationship of walking to mortality among US adults with diabetes. *Arch Intern Med*, 163(12),1440–7. doi: 10.1001/archinte.163.12.1440.
- Hammami, A., Harrabi, B., Mohr, M., Krstrup, P. (2020). Physical activity and coronavirus disease 2019 (COVID-19): Specific recommendations for home-based physical training. *Manag. Sport Leis*, 27. doi: 10.1080/23750472.2020.1757494
- Houšťek, J. a kol. (1982). Dětské lékařství. 1. vyd. Praha: Avicenum. ISBN 08-039-82
- Pikhart, H., Peasey, A. (2014). Healthy diet indicator score and metabolic syndrome in the Czech Republic, Russia, and Poland: cross-sectional findings from the happie study. *J Epidemiol Community Health*. 68, 49-50. doi: org/10.1136/jech-2014.204726-104
- Horová, E., Breburdová, M., Fejfarová, J. (2022). Doporučení pro fyzickou aktivitu u diabetes mellitus České diabetologické společnosti ČLS JEP [online]. Dostupné z: https://www.diab.cz/dokumenty/doporuceni_pro_FA_DM_nove.pdf
- Chlup, R. (1996). Programová léčba diabetu. 1. vydání, m Praha: Galén
- Chráška, M. (2016). Metody pedagogického výzkumu. 2 vydání, Praha: Grada Publishing.
- Chudyk, A., & Petrella, R. J. (2011). Effects of exercise on cardiovascular risk factors in type 2 diabetes: A meta-analysis. *Diabetes Care*, 34(5):1228–37. doi: 10.2337/dc10-1881
- Church, T. S., LaMonte, M. J., Barlow, C. E. (2005). Cardiorespiratory fitness and body mass index as predictors of cardiovascular disease mortality among men with diabetes. *Arch Intern Med*, 165(18):2114–20. doi: 10.1001/archinte.165.18.2114
- Innes, K. E., & Selfe, T. K. (2016). Yoga for adults with type 2 diabetes a systematic review of controlled trials. *J Diabetes Res*, 2016:6979370. doi: 10.1155/2016/6979370

- Jelleyman, C., Yates, T., O'Donovan, G., Gray, L. J., King, J. A., Khunti, K., Davies, M. J. (2015). The effects of high-intensity interval training on glucose regulation and insulin resistance a meta analysis. *Obes Rev*, 16(11):942-61. doi: 10.1111/obr.12317.
- Jenkins, E. M., Nairn, L. N., Skelly, L. E., Little, J. P., Gibala, M. J. (2019). Do Stair Climbing Exercise „Snacks“ Improve Cardiorespiratory Fitness? *Appl Physiol Nutr Metab*, 44(6): 681-684. doi: 10.1139/apnm-2018-0675
- Kalman, M., Hamřík, Z., & Pavelka, J. (2009). Podpora pohybové aktivity: pro odbornou veřejnost. Olomouc: ORE-institut. *Studia sportiva* 2010/4, č.1
- Karen, I., Svačina, Š., Škrha, J. (2013). Diabetes mellitus. Doporučené diagnostické a terapeutické postupy pro všeobecné praktické lékaře. Centrum doporučených postupů pro praktické lékaře. ISBN:978-80-86998-61-9.
- Kastorini, Ch. M., Milionis, H. J., Esposito, K., Giugliano, D., Goudevenos, J. A., Panagiotakos D. B. (2011). The Effect of Mediterranean Diet on Metabolic Syndrome and its Components. A Meta-Analysis of 50 Studies and 534,906 Individuals. *J Am Coll Cardiol*, 57(11), 1299-1313. doi: 10.1016/j.jacc.2010.09.073
- Khunti, K., Valabhji, J., & Misra, S. (2023) Diabetes and the COVID-19 pandemic. *Diabetologia*. 66(2): 255-266. doi: 10.1007/s00125-022-05833-z
- Kennedy, A., Nirantharakumar, K., Chimen, M., et al. (2013). Does exercise improve glycaemic control in type 1 diabetes? A systematic review and meta-analysis. *PLoS One*, 8(3):e58861. doi:10.1371/journal.pone.0058861
- Kreislová, G. (2008). Dotazníkové šetření [Bakalářská práce na Fakultě aplikovaných věd na Západočeské univerzitě v Plzni na katedře matematiky]. Digitální knihovna Západočeské univerzity v Plzni.
- Kubát, K., et al. (2001). Jak se vyhnout cukrovce. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. 1. ISBN 80-247-0059-X.
- Lavie, C. J., Ozemek, C., Carbone, S., Katzmarzyk, P. T., & Blair, S. N. (2019) Sedentary behavior, exercise, and cardiovascular health. *Circ Res*, 124(5):799–815. doi: 10.1161/circresaha.118.312669
- Lebl, J., Průhova, Š., Šumník, Z., et al. (2018). Abeceda diabetu. 5 vydání. Praha: Maxdorf. ISBN: 978-80-7345-582-8
- Li, M., Jeeyavudeen, M. S., Arunagirinathan, G., & Pappachan, J. (2023). Is type 2 diabetes mellitus a behavioural disorder? An evidence review for type 2 diabetes mellitus prevention and remission through lifestyle modification. *TouchREV Endocrinol*. 19(1):7-15. doi: 10.17925/EE.2023.19.1.7

- Lindberg, D., Elvén, M., W.Nilsson, K., Wagert, P., Stier, J., Dahlen, M., & Kerstis, B. (2023). How Have Physical Activity and Sedentary Behavior, Changed during the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(4),3642; doi.org/10.3390/ijerph20043642
- Liubaoerjijin, Y., Terada, T., Fletcher, K., et al. (2016). Effect of aerobic exercise intensity on glycemic control in type 2 diabetes: A meta-analysis of head-to-head randomized trials. *Acta Diabetol*, 53(5):769–81. doi: 10.1007./s00592-016-0870-0
- Lorenzo, C., Williams, K., Hunt, K. J., & Haffner, S. M. (2007). The National Cholesterol Education Program–Adult Treatment Panel III, International Diabetes Federation, and World Health Organization Definitions of the Metabolic Syndrome as Predictors of Incident Cardiovascular Disease and Diabetes. *Diabetes Care*, 30(1), 8–13. doi: 10.2337/dc06-1414
- Machová, J., Kubátová, D., et al. (2015). *Výchova ke zdraví*. 2 vydání. Praha : Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0994-4
- Manohar, C., Levine, J. A., Nandy, D. K., Saad, A., Man, C. D., McCrady-Spitzer, S., Basu, R., Cobelli, C., Carter, R. E., Basu, A., Kudva, Y. C. (2012). The effect of walking on postprandial glycemic excursion in patients with type 1 diabetes and healthy people. *Diabetes Care*, 35(12):2493-99. doi:10.2337/dc11-2381
- Marçal, I. R., Fernandes, B., Viana, A. A., Ciolac, E. G. (2020). The Urgent Need for Recommending Physical Activity for the Management of Diabetes During and Beyond COVID-19 Outbreak. *Front Endocrinol (Lausanne)*, 28;11:584642. doi: 10.3389/fendo.2020.584642.
- MZČR. 2022. Covid-19: Přehled aktuální situace v ČR [online] Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>
- Nielsen, P. J., Hafdahl, A. R., Conn, V. S., et al. (2006). Meta-analysis of the effect of exercise interventions on fitness outcomes among adults with type 1 and type 2 diabetes. *Diabetes Res Clin Pract*, 74(2):111–20. doi: 10.1016/j.diabres.2006.03.033
- Novotný, J. (2014). Sport při některých onemocněních [online] Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/fsps/e-learning/kapitolysportmed/pages/23-3-sport-pri-onemocneni.html>
- Oetjen, E. (2012). Orale Antidiabetika. *Die Kardiologie*, 6(6):467-473. doi: 10.1007/s12181-012-0457-0.
- Opatření vlády ČR. 2015. Pandemický plán [online] Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Pandemicky_plan_CR.pdf
- Ourworldindata.org. 2021. Koronavirus [online] Dostupné z: <https://ourworldindata.org/covid-vaccinations>

- Pastucha, D., Štěpánek, L., Botek, M., Filipčíková, R., Zapletalová, J., Hudec, Š., & Horáková, D. (2023). Comparison of performance and anthropometric parameters in paediatric competitive athletes during COVID-19 pandemic in the Czech Republic. *Cent Eur J Public Health*, 31(1):38-42. doi:10.21101/cejph.a7484.
- Páv, J. et al. (1985). *Jak žít a co jíst při cukrovce*. 4. vyd. Praha: Avicenum, ISBN 08-061-85.
- Piercy, K., Troiano, R. P., Ballard, R. M., Carlson, S. A., Fulton, J. E., Galuska, D. A., George, S. M., Olson, R. D. (2018). The Physical Activity Guidelines for Americans. *JAMA*, 320(19):2020-28. doi: 10.1001/jama.2018.14854
- Pitřha, J., Topinková, E., Blaha, V., et al. (2018). Léčba statiny u osob vyššího věku. *Vnitřní lékařství*. 64(11):1021-1027. doi:10.36290/vnl.2018.147
- Peter, R., Sinek, K., & Polosinová, O. (2018). Diagnostika diabetes mellitus [online]. *Forum Diab* 2018; 7(Suppl 1): 15-17. Dostupné z: <https://www.prolekare.cz/casopisy/forum-diabetologicum/2018-suppl-1/1-diagnostika-diabetes-mellitus-105579>
- Pelikánová, T., Bartoš, V., et al. (2018). *Praktická diabetologie*. 6 vydání. Praha: Maxdorf. ISBN: 978-80-7345-599-0
- Perušičová, J. (2014). *Diabetes mellitus a endokrinologie*. 1 vydání. Praha: Maxdorf. ISBN: 978-80-7345-377-0.
- Quirk, H., Blake, H., Tennyson, R., et al. (2014). Physical activity interventions in children and young people with type 1 diabetes mellitus: A systematic review with metaanalysis. *Diabet Med*, 31:1163–73. doi: 10.1111/dme.12531
- Roztočil, A. (2008). *Moderní porodnictví*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1941-2.
- Rybka, J. (2005). Fyzická aktivita (zátěž)- Jeden z pilířů prevence a terapie diabetes mellitus. *Interní medicína pro praxi*. (3): 135-138.
- Saudek, F. (2010). *Transplantační léčba diabetu – Příručka pro pacienty s diabetem a jejich blízké*. Praha: Maxdorf. ISBN 978-80-7345-222-3.
- Sato, M., Nakamura, K., Ogata, H., Hayashi, T., Nakanishi, N., & Toda, A. M. (2021) Impact of COVID – 19 Pandemic on Physical Activity in Patients with Type 2 Diabetes: A Nationwide Survey in Japan, 176:108840. doi:10.1016/j.diabres.2021.108840
- Sluik, D., Buijsse, B., Muckelbauer, R., et al. (2012). Physical activity and mortality in individuals with diabetes mellitus: A prospective study and meta-analysis. *Arch Intern Med*, 172:1285–95. doi: 10.1001/archinternmed.2012.3130
- Snowling, N. J., Hopkins, W. G. (2006). Effects of different modes of exercise training on glucose control and risk factors for complications in type 2 diabetic patients: A meta-analysis. *Diabetes Care*, 29:2518–27. doi: 10.2337/dc06-1317

- Soška, V., & Kyselák, O. (2015) Co je nového v léčbě hypercholesterolemie? *Interní medicína pro praxi*. 18(1):6-8
- Stranders, I., Diamant, M., E. van Gelder, R., et al. (2004). Admission blood glucose level as risk indicator of death after myocardial infarction in patients with and without diabetes mellitus. *Intern Med*, 164(9):982-988. doi:10.1001/archinte.164.9.982
- Svačina, Š., & Bretšnajdrová, A. (2008) Diabetologický slovník. 1 vydání. Praha: Triton. ISBN 978-80-7387-062-1
- Světová zdravotnická organizace. 2021. Čínský koronavirus [online] Dostupné z: <https://www.who.int/csr/don/12-january-2020-novel-coronavirus-china/en/>
- Taniguchi, H., Okuda, N., Arima, A., et al. (2022) Body weight and lifestyle changes under the COVID-19 pandemic in Japan: a cross-sectional study from NIPPON DATA2010. *BMJ Open*. 12(11): e063213. Published online 2022. doi: 10.1136/bmjopen-2022-063213.
- Thorell, A., Hirshman, M. F., Nygren, J., Jorfeldet, L., Wojtaszewski, J. F. P., Durfesne, S. D., Horton, E. S., Ljungqvist, O., Goodyear, L. J. (1999). Exercise and insulin cause GLUT-4 translocation in human skeletal muscle. *Am J Physio*, 277(4): 733-41. doi: 10.1152/ajpendo.1999.277.4.E733
- Umpierre, D., Ribeiro, P. A., Kramer, C. K., et al. (2011). Physical activity advice only or structured exercise training and association with HbA1c levels in type 2 diabetes: A systematic review and meta-analysis. *JAMA*, 305:1790–9. doi: 10.1001/jama.2011.576.
- Umpierre, D., Ribeiro, P. A., Schaan, B. D., et al. (2013). Volume of supervised exercise training impacts glycaemic control in patients with type 2 diabetes: A systematic review with meta-regression analysis. *Diabetologia*, 56:242–51. doi: 10.1007/s00125-012-2774-z
- Urbanová, J., Brunerová, L., Brož, J. (2018). Diagnostika MODY – stručný přehled pro klinickou praxi. *Vnitřní Lékařství*. 64(4): 367–374
- ÚZIS ČR. 2018. Zdravotnictví ČR: Stručný přehled činnosti oboru diabetologie a endokrinologie za období 2007–2017 [online]. ÚZIS ČR: NZIS REPORT č. K/1 (08/2018).
- Wang, G., Zhang, Y., Zhao, J., Zhang, J., Jiang, F. (2020). Mitigate the effects of home confinement on children during the COVID-19 Outbreak. *Lancet Corresp*, 395, 945–947. doi: 10.1016/S0140-6736(20)30547-X
- Yates, T. (2021). The impact of COVID-19 restrictions on accelerometer-assessed physical activity and sleep in individuals with type 2 diabetes. *Diabet Med*, 38(10):e14549. doi: 10.1111/dme.14549
- Yang, J., Xiang, L., He, T., Ju, F., Qiu, Y., & Tian, Z. (2022). Impact of Physical Activity on COVID-19. *Int J Environ Res Public Health*. 19(21): 14108. doi: 10.3390/ijerph192114108

Zahedi, M., Kordrostami, S., Kalantarhormozi, M., & Bagheri, M. (2023). A review of hyperglycemia in COVID-19. *Cureus*. 15(4):e37487. doi:10.7759/cureus.37487

Zimmet, PZ., Magliano, DJ., Herman, WH., & Shaw, JE. (2014). Diabetes: a 21st century challenge. *Lancet Diabetes Endocrinol*, 2, 56–64. doi: 10.1016/S2213-8587(13)70112-8

Věková rozptě respondentů byla od 46 let do 89 let. Jak lze vidět na grafickém znázornění, nejčastěji zastoupenou kategorií byla věková kategorie 70-79 let (19 respondentů), následovala kategorie 60-69 let (13 respondentů), 50-59 let (11 respondentů) a kategorie 46-49 let (5 respondentů). Kategorie 80 a více let byla zastoupena 2 respondenty.

Bydliště respondentů

Naprostá většina respondentů (80 %) pochází z velkého města, s počtem obyvatel větším než 100 tisíc. Zpravidla se v rámci našeho výzkumu jednalo o suburbaní město Chrastava. Šest respondentů (11 %) pocházelo ze středně velkého města (30-100 tisíc obyvatel), tři